

missiva
proget da fusiun

ZERNEZ/BRAIL - SUSCH - LAVIN

cuntgnü introducziun

Il cumün nou
pagina 4

organisaziun cumünala
pagina 5

chamonnas cumünalas
pagina 9

scoula
pagina 10

destinaziun turistica
pagina 11

agricultura
pagina 13

finanzas ed impostas
pagina 14

schanzas e privels
pagina 16

contrat da fusiun
pagina 17

agenda

lündeschdi, ils 24 marz 2014
radunanza d'orientaziun (Zernez)

gövgia, ils 27 marz 2014
radunanza d'orientaziun (Susch)

mardi, ils 8 avrigl 2014
radunanza d'orientaziun (Lavin)

gövgia, ils 24 avrigl 2014
votaziun a las radunanzas cumünalas da Susch,
Lavin e Zernez

Stimadas votantas, stimats votants

Il tema fusiuns da cumüns es pel mumaint fich actual na be in nossa regiun e'l proget da fusiun stat sbüttà amo adüna preschaint. Perche dimena tour per mans darcheu quist tema?

Davo ün temp da ponderaziun han las suprastanzas cumünalas da Lavin, Susch e Zernez decis da lair far amo üna jada la dumonda a las votantas e'ls votants, our da la persvasiun ch'üna fusiun saja la megladra via per rivar a survendscher las futuras sfidas.

Las suprastanzas han analisà il proget da fusiun chi'd ha fat naufragi ed ha defini, sün basa dal prüm proget, puncts chi sun gnüts elavurats (amo üna jada) da fuond sü, sco per exaimpel il turissem o eir la scoula. Oters puncts, sco per exaimpel las chamonnas o l'organisaziun, sun gnüts surtuts respectivamaing gnüts adattats a la situaziun chi's muossa uossa sainza il cumün da Guarda.

Ils trais cumüns dessan fuormar ün nou cumün cun raduond 1'600 abitants e la proposta da fusiun correspuonda a las ideas da la regenza e dal Grond cussagl dal chantun Grischun concernent la refuorma da las structuradas territorias.

Quista missiva dess dar ün'idea co cha'l nou cumün dess esser organisà e's dess sviluppar cul böt da pudair superar las sfidas e spordscher ün lö da viver attractiv per tuot las abitantas e tuot ils abitants.

La gruppa da fusiun in marz 2014

ün grond cumün

Il nouv cumün ha üna surfatscha da 37'549 ha ed es cun quai, tenor la surfatscha, ün dals plü gronds cumüns da la Svizra. Cun 1600 abitantas ed abitants tocca el pro'ls gronds cumüns dal Grischun.

il nouv cumün

NOM E VOPNA

Il cumün fusiunà dess avair nom Zernez.

Pro'l nom dal cumün as tratta dal nom da la nouv'organisaziun politica, da l'organisaziun administrativa e da la marca chi's preschainta vers inoura.

Il nom Zernez es fich cuntschaint eir causa sia posiziun sco porta e center dal Parc Naziunal Svizzer. Da quist fat dess pudair profitar eir il nouv cumün. Uschè dess il cumün fusiunà avair nom Zernez.

A regard la vopna han votantas e votants elavurà üna vopna tripartida chi resguarda las vopnas oriundas dals cumüns da Susch, Lavin e Zernez.

LINGUA

Il vallader resta la lingua ufficiala dal nouv cumün. I'l contact cun las abitantas e'ls abitants survain nossa lingua amo daplü pais ed uschè po ün ferm cumün fusiunà eir dar impuls a la promoziun linguistica.

CULTURA

Las societats sun üna part essenziala da noss cumüns. Id es important cha quistas sajan eir activas in avegnir e chi vegnan sustgnüdas i'l listess rom sco fin uossa. Locals dad inscunter cumünals esa eir da mantegner inavant per l'adöver da las societats.

Nossas üsanças esa da mantegner. Quistas pon cun-continuar independentamaing da la fusiun, perche cha las bleras üsanças vegnan realisadas da noss uffants e per gronda part vegnan ellas organisadas e survegliadas da las autoritats da scoula e dals respunsabels respectivs. Ellas funcziunan hozindi fich bain e nu vegnan neir na influenzadas dad üna fusiun.

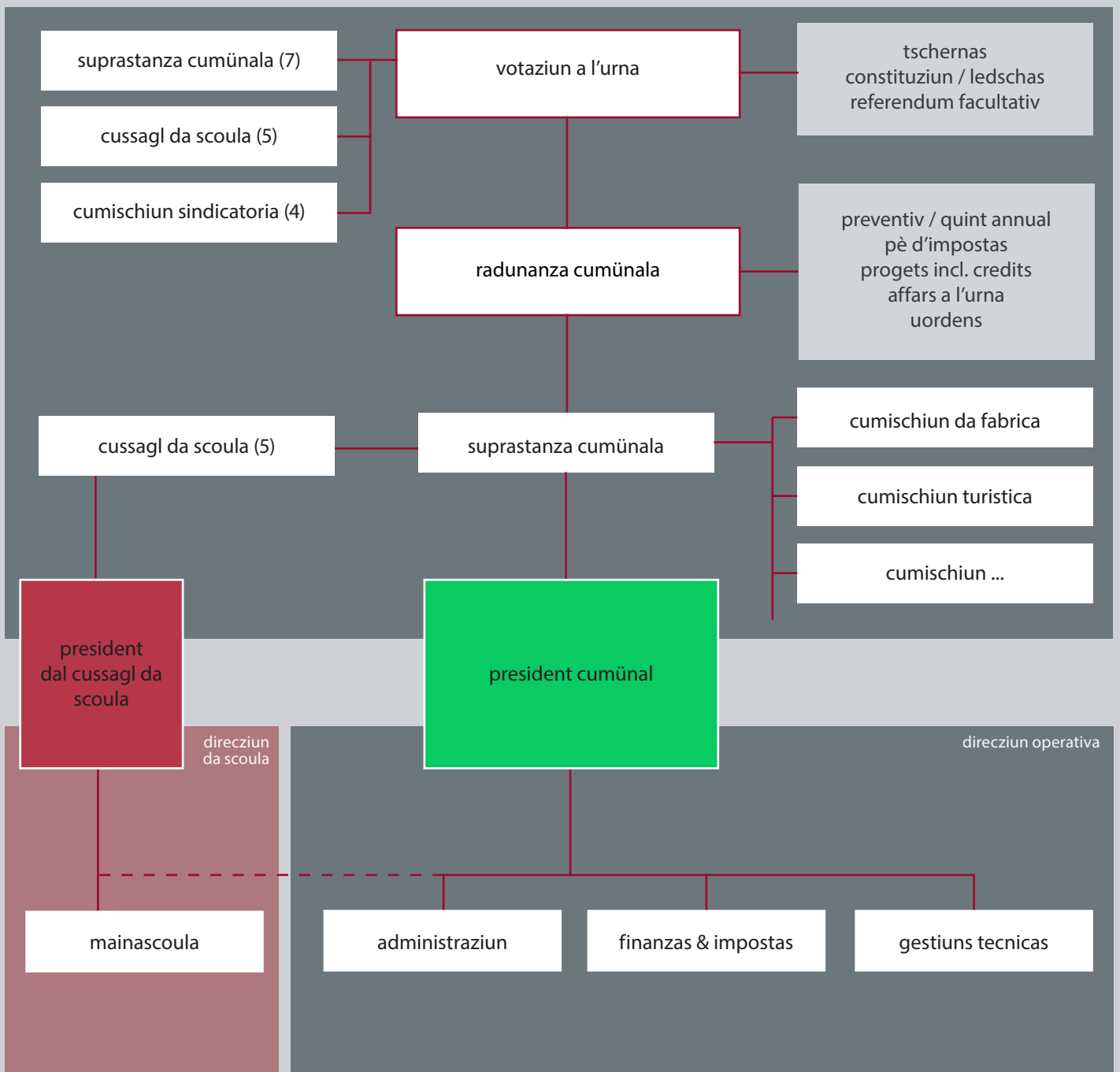
CUMÜNS DA VASCHINS

La gruppa da proget operativa ha discutà la fatschenda cun rapreschantants dals cumüns da vaschins. Tenor la basa legala actuala (art. 89 da la ledscha da cumüns dal chantun Grischun) cumpiglia la fusiun dals cumüns politics, scha duos o plüs cumüns s'unischan ad ün cumün nouv, eir ils cumüns da vaschins.

Unicamaing a Lavin s'ha il cumün da vaschins fingià uni cul cumün politic ed es dimena scholt.

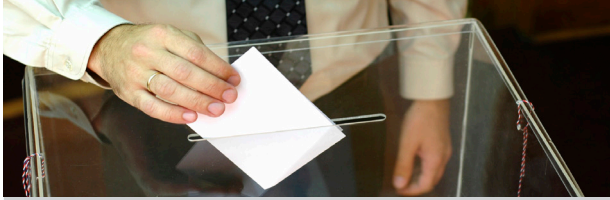
Las votantas ed ils votants dals cumüns da vaschins da Susch e Zernez decidan in lur radunanzas da vaschins davart il futur cumün da vaschins.

organisaziun cumünala

NIVEL STRATEGIC

NIVEL OPERATIV

VOTAZIUN A L'URNA

La votaziun a l'urna es previsa sco il plü ot organ dal nouv cumün. Ella decida davart decrets e müdamaints da la constituziun cumünala e da las ledschas cumünalas. L'urna es eir l'istanza chi tscherna ils commembers da la suprastanza cumünala, il president cumünal, la cumischion sindicatoria ed il cussagl da scoula. Ella decida implü finalmaing sur d'affars in cas d'ün referendum.

In consideraziun dal numer d'abitants vegna desisti d'ün parlamaint cumünal.

RADUNANZA CUMÜNALA

A la radunanza cumünala suprastan cumpetenzas vastas. Ella decida davart decrets e müdamaints da reglamaints ed uordens impegnativs; decida davart las cumpetenzas finanzialas, resalv il referendum pussibel, davart il preventiv, la fixaziun dal pè d'impostas e l'approvaziun dal quint cumünal. Implü vegnan eir discutats tuot ils affars chi vegnan plü tard suottamiss a l'urna per la votaziun.

INIZIATIVA / REFERENDUM

Il dret da las abitantas e dals abitants d'as participar a decisions dess gnir rinforzà. Ultra dal dret da votaziun e da tscherna a l'urna pon els eir tour ün referendum cunter ün projet stat decis da la radunanza cumünala e pretender cha l'affar vegna suottamiss a l'urna.

La concepziun dal dret da referendum e d'iniziativa esa da fixar cun la stipulaziun da la nouva constituziun cumünala. In basa als sclerimaints da las gruppas da projet dessan fingià 50 votantas e votants avoir il dret da lantschar ün referendum o ün'iniziativa.

SUPRASTANZA CUMÜNALA

La nouva suprastanza cumünala dess as cumpuoner dad ün president o üna presidenta e ses commembers. Ella vain eletta a l'urna. Fingià las prümas elecziuns vegnan fattas sur tuot il perimeter da fusiun. Brail, Lavin, Susch e Zernez han minchün il dret sün ün sez illa suprastanza cumünala. Ils ulteriurs duos sezs vegnan occupats da quels candidats chi han obtgnü las plü bleras vuschs. Da suppliants vegna desisti. Müdamaints da quist punct da partenza sun pussibels cun üna revisiun da la constituziun cumünala.

ADMINISTRAZIUN

Ün center administrativ cumünal a Zernez

L'administraziun cumünala (administraziun, finanzas, gestiuns tecnicas) dess gnir centralisada a Zernez. Da lös externs d'administraziun vegna desisti. L'access per la populaziun a l'administraziun cumünala dess gnir simplifichà cun masüras modernas e cun soluziuns flexiblas. Uschè füssa da sviluppar ün „fanestrigl virtual“ (homepage cumünala), ingio chi's pudess retrar infuormaziuns, postar formulars ed inoltrar dumondas. Per cas güstifichats pudessan eir gnir spüerts servezzans externs individuals. Mincha fracziun dess disponer d'üna chartera cumünala per tuot ils affars e d'üna urna per tschernas e votaziuns.

PERSUNAL

Contrats da lavur existents

Il tema „persunal“ ed il böt da mantegner tuot ils contrats da lavur existents sun gnüts trattats detagliadamaing illas preparaziuns dal proget. In quist connex sun gnüts fats eir impissamaints co chi's svilupparan e müdaran la quantità e la funcziun da las plazzas da lavur a cuorta ed a media vista. Id es da far quint cha la lavur crescharà in üna prüma fasa da la realisaziun da la fusiun. Quista situaziun as corregiarà però in seguit pervi da l'effet da sinergias ed eir pervi da las pussibilitats da raziunalisar. Ils resultats dal proget in regard al tema „persunal e plazzas da lavur“ as poja resümar seguaintamaing:

- Ils contrats da lavur existents vegnan mantgnüts in cas d'üna fusiun dals cumüns.
- Las cundiziuns da lavur, specialmaing il lö da lavur, la subordinaziun ed otras fuormas e cuntegns da la lavur pon gnir suottamiss a müdamaints necessaris chi seguan plü tard.
- Üna reducziun da las plazzas da lavur pervi da la fusiun dess gnir scholta e pussibilitada cun fluctuaziuns (müdamaints natürals perquai ch'ün banduna la piazza da lavur o va in pensiun eui.).

GESTIUNS TECNICAS & PLANISAZIUN

Uffizi da fabrica, gestiun forestala e servezzan tecnic

I vain proseguida üna soluziun cun üna collavuraziun fich stretta tanter il forestal e'l servezzan tecnic. I dess resultar üna gestiun tecnica cun ün manader chi'd es organisada in möd simpel ed efficaci. Il manader da l'uffizi da fabrica, dal servezzan forestal obain dal servezzan tecnic es eir il manader da las gestiuns tecnicas. Cun s-chaffir ün agen post per l'uffizi da fabrica e la pulizia da fabrica dessan gnir optimats e professionalisats l'andamaint e'l proceder da la dumonda da fabrica fin pro la collaudaziun.

Il servezzan forestal dals cumüns da Lavin e Susch vain organisà da la Gestiun Forestala Macun, a la quala fan part eir ils cumüns dad Ardez, Guarda, Ftan e Tarasp. Il cumün da Zernez/Brail ha ün'aigna organisaziun per l'administraziun forestala. Insembel cun rapreschantants da tuottas duos organisaziuns esa gnü decis chi's vöglija proseguir üna soluziun transitoria pels duos cumüns pitschens cun la Gestiun Forestala Macun. D'üna vart causa la pensiun dal silvicultur cumünal da Zernez e da tschella vart, perquai cha'ls cumüns dad Ardez, Guarda, Ftan, Tarasp, Scuol e Sent han lantschà ün proget da fusiun. Quai vuol dir cha quist'organisaziun gniss mantgnüda a cuorta vista.

In ün prossem pass, resguardond las trattativas da fusiun dals cumüns da la part suot da l'Engiadina Bassa, po gnir scholt il consorzi Gestiun Forestala Macun ed i po gnir introdüt ün agen servezzan forestal pel nouv cumün.

Il nouv cumün dess manar ün agen servezzan tecnic. In consideraziun da la grondezza dal nouv territori e da la topografia es üna structura decentrala radschunaivla, però cun ün'organisaziun centrala. I'l sector dals servezzans tecnicos es avantman ün grond potenzial d'optimaziun chi dess gnir surveglià permanentamaing e trat a nüz davo la fusiun. Ils mezs e las infrastrukturas forestalas e dal servezzan tecnic dessan gnir applichats optimalmaing pussibel. La collavuraziun cun dittas externas e persunas privatas dess gnir optimada e manada inavant, perquant cha quista es radschunaivla ed economica.

Il cumün fusiunàunifichescha eir las ledschas da fabrica plü svelts pussibel. Fin a l'entrada in vigur relativa applichescha la suprastanza cumünala, as basond sül dret transitoric, las ledschas vertentas correspundentas dals cumüns d'infin uossa. La nouva ledscha da fabrica dess tour resguard sün las situaziuns e circumstanzas da las fracziuns (consulent da fabrica, chüra da monumaints, diversas zonas eui.), sumgliaint sco cha quai vain hoz pratichà pro'ls cumüns existents.

chamonnas cumünalas

Las chamonnas dessan gnir fittadas in avegnir per tuot il perimeter dal cumün nouv e tenor ils listess criteris. Quai vuol dir cha'l nouv cumün decretescha ün reglamaint correspondent chi regla tanter oter ils seguaints puncts:

1. Per la fittada da chamonnas vain tratta la büs-cha.
2. Ils contrats vegnan stipulats per üna dürada dad 8 ons. Scha'l fittadin moura, schi vala la successiun ereditara tenor DO. Ils contrats pon gnir prolungats per ün'ulteriura perioda scha'l fittadin accumulscha seis dovairs.
3. La populaziun da las singulas fracziuns (Zernez/Brail, Susch e Lavin) ha precedenza pro la surdatta da chamonnas ill'aigna fracziun. Schi nun exista ingün interess, schi pon las abitantas ed ils abitants da tuot il nouv cumün gnir integradas illa procedura da selecziun.
4. Per mincha chamonna exista unicamaing ün fittadin respectivamaing üna fittadina.
5. Üna suotfittanza contractuala nun es admissa.
6. Sch'inchün posseda üna chamonna privata obain sch'inchün es fingià fittadin d'üna chamonna, schi vain el exclus da la procedura da selecziun per otras chamonnas.
7. Sch'ün conjugal respectivamaing ün partenari in concubinat es possessur obain fittadin d'üna chamonna, vain il partenari eir exclus da la procedura da selecziun.
8. Scha l'interess public dvainta plü grond co l'interess privat, po il contrat gnir desdit.
9. I vala ün temp da carenza da 5 ons (interessents ston avair gnü domicil in cumün fingià dürant 5 ons).

SCOULA

Üna scoula principala a Zernez

Ilis affars da scoula sun fich importants e centrals per ün cumün. Il böt principal es quel cha'l nouv cumün possa evader e realisar darcheu svesch üna gronda part da seis dovairs. Il böt es diemena eir quel cha cooperaziuns e consorzis vegnan scholts. Quai es eir il giavüsch da la regenza.

Ilis statüts dal Consorzi da scoula A(rdez) fin Z(ernez) prescrivan cha'ls cumüns consorzials pon sortir dal consorzi adüna sün la fin d'ün on scolastic, respettand ün temp da desditta da tschinch ons. Uschè han fat quai fingià ilis cumüns da Susch e Zernez. Scha tuot ilis quatter cumüns consorzials s'abinan da schoglier il consorzi da scoula antedaint, po il contrat gnir aboli sün la fin da minch'on da scoula, il plü bod sün la fin da l'on da scoula 2014/15. Davent da quista data pudess gnir introdüta süls 1. avuost üna scoula independenta.

Illa documainta da fusiun (rapport final, quista missiva ed il contrat da fusiun) nu dessan gnir fattas ingüinas restricziuns chi impedissan a la nouva suprastanza cumünala ed al nouv cussagl da scoula da chattar a temp ütil la megl'dra soluziun per noss uffants.

Ilis lös da scoula dessan da princip gnir centralisats. Sün proposta dal cussagl da scoula dess il gremi respunsabel esser liber da decider plü tard davart üna centralisaziun e decentralisaziun da singulas parts (p.ex. partiziuns, classas, classas parallelas eui.), schi'd es avantman la necessità a bön dals uffants o per oters motivs urgiants (p.ex. nomer d'uffants, transports, structuradas da di eui.).

Ilis sclerimaints han muossà chi'd es pussibel da manar üna scoula gronda a Zernez. Quai considerond las cifras d'hoz e resguardond las cifras actualas da quel temp. Ingün nu sa però co cha las naschentschas ed il nomer dals uffants as sviluppan e precis quai es l'argument cha las autoritats dal nouv cumün dessan a temp ütil pudair far adöver da la megl'dra soluziun sainza esser liats vi da restricziuns francadas in connex cun la fusiun. A basa da la situaziun actuala ston gnir tuts in consideraziun ed eventualmaing realisats progets d'ingrondimaint obain da schlargiamaint per la chasa da scoula a Zernez, independentamaing d'üna fusiun.

L'organisaziun dal nouv cumün dess sgürar e rinforzar cun seis principis moderns la colliaziun tanter il manader da scoula e la direcziun generala sco eir tanter il cussagl da scoula e la suprastanza cumünala. Il cussagl da scoula sto avoir eir in avegnir üna vusch ferma e nu po surtour be üna funcziun consultativa.

DESTINAZIUN TURISTICA

Il cumün fusiunà i'l center tanter San Murezzan e Scuol

Pro la partecipaziun a las destinaziuns turisticas as tratta d'ün acquist per üna prestaziun turistica dal marketing e da l'infuormaziun turistica. Quist fat as disfe-renzchescha essenzialmaing da las ulteriuras partecipaziuns dals cumüns a coo-peraziuns e consorzis.

Ils cumüns da Lavin e Susch lavuran insembel culla DMO Turissem Engiadina Scuol Samignun Val Müstair SA (TESSVM) cun surdar ün'incumbenza da presta-zion per marketing ed infuormaziun turistica.

Zernez lavura insembel culla DMO Engadin St. Moritz a basa dad ün'incumbenza da prestaziun tenor l'art. 8 da la ledscha da l'organisaziun turistica Engadin St. Moritz. Engadin St. Moritz surpiglia il marketing da destinaziun.

In connex culla fusiun dals cumüns Zernez, Susch e Lavin süls 01-01-2015 a re-guard la collavuraziun futura culla DMO Engiadina Scuol e/o Engadin St. Moritz, dessian gnir sincronisats ils termins dals contrats in vista a las prolungaziuns dals contrats avantman.

L'intenziun es cha'l cumün fusiunà prosegua davent dals 01-01-2019 la via turistica futura resp. decida l'on 2018 la prüma jada sur dal tema. La perioda da la fusiun fin a la nouva orientaziun turistica dess gnir nüzzada per ponderar ed elavurar il tema. Il cumün fusiunà ha uschè temp per as imprendder a cugnuscher e per s-chaffir fiduzcha.

Per accumplir ils giavüschs e'ls bsögn's i'l cumün fusiunà resp. illas singulas frac-zions ed introdüer quists illa DMO dess gnir eletta da la suprastanza cumünala üna cumischiun turistica.

Quista survain üna survista da dovairs e sto accumplir böts definit's. La cumi-schiun as cumpuona dad ün rapreschantant per fracziun (Zernez/Brail, Susch, Lavin), ün(a) coordinatur(a) turistic(a) ed ün rapreschantant politic.

Vereina

BAW

ra

BAW

Dadoura

Grialetsch CAS

ra

BAW

PUMPIERS

Il pumpiers da Zernez/Brail, Susch e Lavin sun fusiunats fingià hoz i'l consorzi da PumpiersMacun.

CUMISCHIUNS

Las cumischiuns e rapreschantanzas dals cumüns dëssan gnir surtuttas dal nouv cumün.

TUNNEL MUNT LA SCHERA

Ils abitants dal nouv cumün nu surpiglian be dovairs, dimpersè eir drets, sco per exaimpel l'adöver gratuit da la via d'access a Livigno. Quai in consideraziun da las cundiziuns contractualas actualas tanter il cumün da Zernez e las OEE.

BASELGIA

Pro las corporaziuns da baselgia nu daja ingüns müdamaints in consequenza da la fusiun dals cumüns politics.

VIAS DA GOD & VIAS CHAMPESTARS

Il nouv cumün dess tour in ögl in regard a l'adöver da las vias da god e da las vias champestras üna soluziun chi dess esser simpla, unifichada ed inclegiantaivla. Quista dess valair ed esser acceptabla per tuot ils abitants dal nouv cumün da Zernez.

Las vias dëssan pudair gnir dovradas, ingio chi'd es pussibel, da tuot ils abitants. Quai però cunter pajamaint d'üna taxa adequata. Üna classificaziun da las taxas per permiss specials pudess esser sco segua:

- Permiss da di per: mansterans, visitas dal persunal d'alp, agüdants da l'agricultura, persunas cun impedimaints, persunas cun chans specialisats, chatschaders, oters abitants (taxa moderata).
- Permiss annuals per: agricultura, gestiuns d'alp, possessuors/fittadins da chamonnas, oters abitants (taxa adequata).

agricultura

Per la gestiun da las alps sun hoz ed eir in avegnir respunsabels ils fittadins, quai vuol dir las corporaziuns d'alp obain las personas privatas. Quels decidan lura eir che muaglia (agen muvel, evtl. muvel dal perimeter da fusiun e forsa muvel ester) chi vain alpchada sün che alp e per che pastraretsch. Id es hozindi uschè ed i dess eir restar uschè in avegnir cha las personas privatas respectivamaing las corporaziuns d'alp, sun svesa respunsablas da manar ün'alpchada economica maing radschunaivla. In mincha cas nu po il nouv cumün inchaschar ün supplement sün l'erbadi normal per muaglia chi deriva da seis nouv territori cumünal.

Las alps toccan als cumüns e vegnan fittadas a personas privatas o a corporaziuns d'alp. Ils fittadins actuals dessan pudair dovrar inavant las alps. In cas d'utilisaziuns na adattadas dess esser datta la pussibilità da desdir il contrat da fittanza. Sch'ün fittadin perda il dret d'utilisaziun o sch'el as retira da seis dret, dess l'alp correspondent gnir scritta oura da nouv. Il cumün regla la successiun da dret.

Per l'utilisaziun da las alps esa da decretar – davo la fusiun – ün nouv reglamaint unifichà chi regla almain las parts manzunadas survart.

finanzas & impostas

Dal 2010 han sbüttà ils votants grischuns be per pac l'introducziun d'ün nouv sistem d'egualisaziun da finanzas. Ils motifs per quista decisiun sun da chattar pro l'egualisaziun da finanzas sves, dimpersè daplü pro la repartiziun d'incumbenzas tanter il Chantun e'ls cumüns. Pella regenza ed il Grond cussagl fa la refuorma da l'egualisaziun da finanzas amo adüna dabsögn, perquai ch'ella cuntogna gronds man-guels.

Il Grond cussagl ha eliminà respectivamaing diminui tant sco pussibel ils impedimaints cuntschaints dal sistem d'egualisaziun da finanzas actual. Per la planisaziun da las finanzas da nos proget esa da re-guardar ils seguaints factuors chantunals:

- Il sistem d'egualisaziun da finanzas actual fa-vurisescha cumüns cun 300 e damain abitants (egualisaziun da la forza d'impostas, dotaziun minimala)
- Nouv vain dozada la dotaziun minimala da 300 sün 1000 abitants; pro cumüns cun damain da 1000 abitants vain scurznì l'import d'egualisaziun in möd progressiv, maximalmaing per la mità (damain abitants ch'ün cumün ha e plü ota cha la pertschientuala pella scurznida es)

Nouv po la regenza – in cas da fusiuns – fixar quista dotaziun d'abitants pel nouv cumün fusiunà sün sur 1000 abitants.

Sainza dubi dependarà la decisiun da la fusiun fer-mamaing dal fat, co ch'ün nouv cumün as po svi-luppar finanziaimaing e sch'ün cumün fusiunà po evader seis dovairs finzials meglider co scha'ls trais cumüns restessan inavant sulets. Quist es gnü examinà cun ponderaziuns specialas i'l rom da la planisaziun da las finanzas. Per la gruppa da proget operativa esa stat svelto cler chi sto reuschir al nouv

cumün dad agir cun ün pè d'impostas chi'd es uschè bass o fich daspera a quel dals cumüns da Zernez/Brail e Susch.

Scha quista cundiziun nu po gnir accumulada, esa previsibel cha la populaziun da Zernez/Brail e Susch nun approvarà il proget. Perquai sun gnüdas fattas tuot las calculaziuns pel cumün fusiunà cun la pre-missa cha'l pè d'imposta importa 84%. Plünavant s'haja ragiunt cha la regenza parta aint il cumün nouv illa classa da finanzas 3. Uschè as poja far quint cun contribuziuns chantunals plü otas obain cun contribuziuns supplementaras, scha la nouva egual-isaziun da finanzas 2015 nu vess d'entrar in vigur.

CONTRIBUZIONI

Ils seguaints fats chi sun gnüts approvats ils 25-02-2014 da la regenza dal chantun Grischun, influen-zeschan considerabelmaing las finanzas cumünalas in cas d'üna fusiun.

pauschala da promoziun	1'008'950
pauschala per la rectificaziun da las structuradas	1'500'000
contribuziun d'egualisaziun	490'000
total contribuziun da fusiun (arr.)	3'000'000

MÖD D'AGIR

Supposiziun per l'elavuraziun da la planisaziun da las finanzas

Per l'elavuraziun da las datas in connex cun svilupps, intenziuns d'investiziuns ed ideas da böts dals cumüns es la grappa da proget statta dependenta da las indicaziuns dals cussagls cumünals. Ils plans da finanzas 2014 fin 2018 as basan süllas cifras dal quint annual 2012 e dal preventiv 2014, dals plans d'investiziun stipulats e da las premissas dal quint curraint.

Il cumün nouv pudess far minch'on investiziuns da raduond CHF 3 milliuns, dal 2014 (respectivamaing quel on cha la contribuziun dal Chantun per la fusiun vain pajada) dafatta da ca. CHF 5.3 milliuns, sainza stuvaier far imprastar chapital ester. In regard a la contribuziun da fusiun s'haja fat quint cun CHF 3 milliuns. Id es allegraivel cha'l nouv cumün muossa ün ferm potenzial da finanzas.

Progets da fusiun fingià realisats han muossà chi's po a cuorta vista trar a nüz be limitadamaing avantags finansials. Ün motiv es cha a cuorta vista crescha la lavur e cun quai dimena eir ils cuosts. A media vista as poja trar a nüz tuot las pussibilitats finansialas e tillas fuormar efficiantamaing.

Las cifras indicativas manzunadas muossan cha cun la fusiun as fuorma ün nouv cumün chi'd es finanzalmaing ferm. Id es evidaint cha Zernez/Brail muossa actualmaing üna situaziun finanziala dificila. Quist cumün ha però fat d'ürant ils ultims ons otas investiziuns chi han per part ün'importanza regiunala. Cun la fusiun pudessan ils cuosts (per part d'importanza regiunala) gnir scumpartits meglder.

Implü esa da render attent al fat cha'l plan d'investiziuns dal cumün da Zernez/Brail cuntegna diversas investiziuns da giavüschi chi sun in prüma lingia gnüdas remarchadas per avair ün inventar cumplessiv da las investiziuns. Ils böts a regard la politica da finanzas, manzunats i'l rapport final pon gnir ragiunts dal nouv cumün cun na far investiziuns chi surpassan remarchabelmaing l'aigina finanzaziun e cun na far investiziuns da giavüschi e da luxus.

TAXAS

Il cumün fusiunà unifichescha sia basa legala plü svelta pussibel, però infra 5 ons. Fin a l'entrada in vigur correspondentia applichescha la suprastanza cumünala – transitoriamaing – las ledschas actualas pel territori dals cumüns chi existan hoz.

In basa als resultats muossats i'l rapport as poja preverer cha las taxas futuras as fixaran i'l rom da l'uorden da taxas dal cumün actual da Zernez/Brail.

Independantamaing da la fusiun ston ils cumüns s'occupar d'ürant ils prossems ons, in basa a las legislazions federalas e chantunalas, da la problematica da la finanzaziun dals dicasteris d'aigina redschia tenor il princip dal chaschunader. Üna calculaziun plü detagliada per üna taxa definitiva dal nouv cumün nu po esser per quist motiv üna part da quist proget. Id es da manzunar cha sainza fusiunar sarà l'augmaint da las taxas in relaziun plü ot pro quels cumüns chi han d'investir i'ls divers provedimaints e pro'ls cumüns chi nu prevezzan investiziuns restaran las taxas listess otas.

Id es evidaint ch'üna fusiun da territoris e gestiuns cumünalas maina dad üna vart schanzas e da tshella vart privels e temmas. Quai es inclegiantavel e normal. La gruppa da proget operativa e las suprastanzas cumünalas han examinà ils avantags ed ils dischavantags e sun gnüdas a la conclusiun ch'üna fusiun dals trais cumüns ha cleramaing daplüs aspets positivs co negativs:

SCHANZAS

- Ragiundscher ils böts meglider e plü efficiainta- maing co schi's resta sulet
- Rinforzar la posiziun dals trais cumüns illa regiun ed invers il Chantun
- Il nouv cumün vain resguardà in Engiadina plü ferm sco cumün da center
- Tegner insembel la regiun Engiadina Bassa
- Planisaziun dal territori efficazia ed adequata
- Trar a nüz optimalmaing las sinergias e rinforzar la prestaziun economica
- Ameglrdar l'utilisaziun ed il mantegnimaint da las infrastructuras
- Üna structura da scoula orientada al futur, mantegner il lö da scoula a Zernez e pussibiltar da s-chaffir ün ulteriur lö da scoula in üna da tshellas fracziuns per la scoula primara e per la scou- lina pels uffants da Susch e Lavin
- Concentrar nossas forzas
- Mantegner aint il cumün nouv ils mezs finansials chi vegnan deliberats
- Rinforzar la situaziun finanziaria e las pussibilitats d'investiziuns
- Fixar ün pè d'impostas attractiv, cumpetitiv e radschunaivel
- Contribuziun chantunala per la fusiun da frs. 3 miu.
- Sustegner las societats e promover la cultura
- Rinforzar la posiziun turistica in Engiadina
- Simplifichar l'occupaziun dals posts da las au- toritats e da l'administraziun
- Plazzas da lavur ed ün'infrastructura moderna ill'administraziun sco eir structuradas efficiaintas illas gestiuns cumünalas
- Focussar las lavuors administrativas e diminuir ils cuosts administrativs
- Viver l'autonomia cumünala in realità e na be sülpalperi
- La fusiun es l'ultim pass davo ün lung svilup da cooperaziuns e consorzis

- Garantir daplü cundecisiun da las abitantas e dals abitants in regard a las lezchas importantas dal cumün cun s-chaffir unitats d'organisaziun mo- dernas sün tuot ils s-chalins ed eir cun schoglier las cooperaziuns ed ils consorzis
- Realisar üna fusiun da libra voluntà, our d'aigna forza ed in ün bun mumaint, e quai cun surgnir sustegns chi vegnan spüerts
- Acceptar la prontezza da la regenza dal chantun Grischun in connex culla fusiun d'intervgnir a maniera positiva per mantegner e per optimar la spüerta dal trafic public

PRIVELS

- Avair la spranza cha a partir dals 1. schner 2015 vegna tuot bler meglider e cha tuot ils problems sajan scholts tuot in üna jada
- Schoglimaint a temp ütil d'ün consorzi da scoula e d'üna gestiun forestala chi funcziunan opera- tivmaing bain
- Differentas taxas in ün nouv cumün per quels di- casteris chi nun han basas legalas unifichadas fin ils 1. schner 2015. Quistas differenzas düran però maximalmaing 5 ons.

NEUTRAL

- Vias chantunalas d'access (ingüns müdamaints)
- Cultura locala resta independenta (societats, cors, musicas eui.)
- Corporaziun da baselgias

contrat da fusiun

tanter ils cumüns da Lavin, Susch e Zernez/Brail

Als singuls artichels dal contrat da fusiun sun, in scrittüra cursiva, agiunts ulteriurs commentars ed explicaziuns. Quist contrat es gnü preexaminà e confermà per scrit dal post da dret da l'uffizi da cumüns dal chantun Grischun.

I. In general

1. Ils cumüns politics da Lavin, Susch e Zernez fusiuneschan i'l sen da l'art. 87 da la ledscha da cumüns dal chantun Grischun.

Per cha la fusiun possa entrar in vigur faja dabsögn da decisiuns concordantas dals cumüns partecipats, quai tenor la ledscha chantunala dals cumüns.

2. Il cumün nouv as nomna Zernez.

3. La nouva vopna as preschainta seguintamaing :

4. Reslav cha'l Grond cussagl approuva la fusiun, succeda quella süls 1. schner 2015.

Il Grond cussagl decidaerà probabelmaing illa seguonda mità dal 2014 definitivamaing davart la fusiun.

5. Il rapport final serva sco basa strategica e directiva per la politica cumünala da l'avegnir.

Numerus temas singuls nu sun gnüts integrats concretamaing i'l contrat da fusiun, perquai ch'els dessan gnir trattats in connex cun la constituziun cumünala o cun la legislaziun dal nouv cumün. Las autoritats futuras sun però obliadas da s'orientar al cuntgnü dal rapport final.

II. Effets giuridics da la fusiun

1. Il cumün nouv aintra illas relaziuns giuridicas dals cumüns d'infin uossa.

Quist artichel circumscriva la successiun universal. Tenor quella van tuottas valuors da facultà, activas e passivas, contrats e cunvegns via sül cumün nouv.

2. Il cumün nouv surpiglia las facultats e'ls obligs dals cumüns d'infin uossa incl. ils credits concess.

3. Las fuormas da collavurazun intercumünalas a l'intern dal perimeter da fusiun vegnan scholtas pels 31 december 2014.

Tuot las corporaziuns a l'intern dal perimeter da fusiun dal nouv cumün vegnan scholtas sül termin da la fusiun. Las incumbenzas vegnan surtuttas dal nouv cumün. Las organisaziuns Gestiu Forestala Macun (GFM), Consorzi da scoulas A-Z, Cumünanza d'administraziuns S-L-G, PumpiersMacun, Corp da pumpiers Ardez/Guarda e Consorzi da sarinera Zernez – Guarda dessan gnir organisadas da nouv o lura gnir scholtas in consideraziun dal termin da desditta. Las organisaziuns Corporaziun dals cumüns concessiunaris/OEE, Pro Engiadina Bassa (PEB), Center da sandà Engiadina Bassa (CSEB), Circul dal register fundiari EB ed Uffizi dal stadi civil En sun fingià organisadas regiunalmaing.

4. La suprastanza cumünala as cumpuona dad ün president e da ses commembers. La suprastanza cumünala as cumpuona dad ün commember da las fracziuns da Brail, Lavin, Susch e Zernez. Müdamaints da quist punct da partenza sun pussibels cun üna revisiun da la constituziun cumünala.

5. Il cussagl da scoula as cumpuona dal schef dal dicasteri e da quatter commembers. El as cumpuona dad ün commember da las fracziuns da Brail, Lavin, Susch e Zernez e dal schef dal dicasteri. Müdamaints da quist punct da partenza sun pussibels cun üna revisiun da la constituziun cumünala. Ils commembers dal cussagl da scoula chi sun delegats i' l'consorzi da scoula A – Z restan commembers dal cussagl da scoula fin la fin da l'on da scoula 2014/15.

6. Il nouv cumün surpiglia tuot ils contrats da lavur. Id es chosa dal nouv cumün da nüzziar eventualas sinergias e da decider davart adattamaints organisatorics.

III. Proceder

1. La votaziun davart il contrat da fusiun preschaint succeda in occasiun da las radunanzas cumünalas a Lavin, Susch e Zernez chi han lö a listess temp.

Las votaziuns han lö ils 24 d'avrigl 2014.

2. Tuot ils cumüns han dad approvar il contrat da fusiun.

La fusiun vain be realisada scha tuot ils trais cumüns approuvan il contrat da fusiun. Id es gnü renunzchà da fixar ün quorum.

3. Avant co cha la fusiun aintra in vigur vuschan las personas cun dret da vuschar dal nouv cumün davart üna nouva ledscha d'impostas sco eir davart la nouva constituziun. Ellas tschernan eir ils organs chi sun previs tenor quella.

Üna nouva constituziun ed üna nouva ledscha d'impostas esa da relaschar explicitamaing avant l'entrada in vigur da la fusiun. L'approvaziun da quell'as sco eir las elecziuns pon succeder amo avant l'approvaziun da la fusiun tras il Grond cussagl. Tuot las ulteriuras ledschas ed ordinaziuns pon gnir adattadas ed introdüttas successivamaing.

La constituziun e la ledscha d'impostas vegnan approuvadas d'üna radunanza cumünala cumplessiva. A l'urna vegnan tschernüts ils organs chi sun previs tenor la constituziun.

IV. Reglas da transiziun

1. Ils presidents cumünals dals cumüns d'infin uossa fuorman üna suprastanza transitoria. Quista prepara las lavuors da fusiun fin al termin da fusiun ed ha eir üna funcziun coordinativa. Ella as constituischa s'vess.

Per las lavuors preparatorias, p ex. per la nouva constituziun, esa necessari d'installar üna suprastanza transitoria. Quista nun ha ingünas cumpetenzas extaisas, ma ella surpiglia üna rolla da preparaziun importanta. Tenor bsögn pon commembers da la gruppa da proget sustegner a la suprastanza transitoria.

2. Il cumün fusiunà unifichescha sia legislaziun uschè svelto sco pussibel. Fin pro l'entrada in vigur relativa applichescha la suprastanza cumünala, as basond sül dret transitoric, las ledschas vertentas correspundentas dals cumüns d'infin uossa.

I nun es realistic cha tuot las ledschas e tuot ils reglamaints vegnan adattats sül termin da l'entrada in vigur da la fusiun. Perquai es ün temp transitoric da tschinch ons necessari per far las adattaziuns correspondentas. Dürant quist temp transitori vegnan applichadas las legislaziuns dals singuls cumüns dad hoz.

3. Ils cumüns d'infin uossa nu das-chan, fin pro l'entrada in vigur da la fusiun, surtour novs dovairs respectivmain admetter expensas chi nu sun cuntshaintas al mumaint da la stipulaziun dal contrat o chi nu füssan da finanziar sco cumün sulet o chi nu sun stringentas.

Quista determinaziun dess garantir cha'ls anteriurs cumüns nu s'oblajan in ingünas manieras per fatschendas incuntshaintas ed obligaziuns chi nu sun necessarias. Sco cuntshaintas valan las investiziuns previssas chi sun indichadas i'l plan d'investiziuns. Per talas sco eir per tuot las ulteriuras intenziuns esa d'orientar a la suprastanza transitoria avant cha quellas vegnan tractandadas per üna radunanza cumünala.

V. Disposiziun finala

Quist contrat da fusiun ha da gnir approvà da la regenza dal chantun Grischun.

Approvà da las radunanzas cumünalas dals 24 avrigl 2014.

Cumün da Lavin	Linard Martinelli, cuvi cumünal	Fabian Schorta, chanzlist cumünal
Cumün da Susch	Emil Müller, capo cumünal	Fabian Schorta, chanzlist cumünal
Cumün da Zernez	René Hohenegger, president cumünal	Corsin Scandella, chanzlist cumünal

La grupp da proget e las suprastanzas cumünalas s'han occupadas intensivamaing da las schanzas e dals privels d'üna fusiun dals trais cumüns. I s'ha muossà chi nun es adüna uschè simpel da valütar ils singuls argumaints. Quai ha per gronda part da chefar cun las differentas opiniuns ed ideas in regard a la fusiun. I dà dubis invers la fusiun perquai cha'l cour disch alch oter co il cheu. Ultra da quai sun tscherts factuors colliats fich ferm cun l'aigna persunalità – quai ch'ün resguarda sco avantag, po esser per ün oter ün dischavantag. Eir es alch nouv pel solit alch incuntschaint e fa pelplü ün pa temma.

La grondezza dal cumün fusiunà vain classifichada sco positiva. Eir las perspectivas economicas sun zuond positivas. Tuot in tuot as poja far quint cun ün rinforzaint dal cumün fusiunà. Il nouv cumün es ün cumün attractiv e survisibel chi'd es abel d'executar in buna ma-niera las lezchas d'hozindi e da l'avegnir, sainza cha l'identità da mincha fracziun giaja a perder. Cha'l pè d'impostas possa gnir redot respectivamaing mantgnü sün 84% es ün effet positiv important chi nu vain però raggiunt pervi da la contribuziun chantunala per la fusiun, dimpersè causa las sinergias, ün megllder scumpart dals cuosts ed üna buna forza finanziaria dal nouv cumün.

Las suprastanzas cumünalas da Lavin, Susch e Zernez/Brail sun da l'avis ch'üna fusiun dals trais cumüns chi dà novs impuls per planisar il futur, saja il dret pass. Uschè propuonan ellas d'approvar il contrat da fusiun.

Unin nossas forzas per ün bun avegnir!